

Fremtind

Rapport om solvens og finansiell stilling (SFCR)

31.12.2021

Vedtatt av styret i Fremtind Forsikring AS: 16.03.2022

Innholdsfortegnelse

Sammendrag	3	D.5 Andre vesentlige opplysninger	25
A. Virksomhet og resultater	4	E. Kapitalstyring	26
A.1 Virksomhet	4	E.1 Ansvarlig kapital	26
A.2 Forsikringsresultat	6	E.2 Solvenskapitalkrav og minstekapitalkrav	27
A.3 Investeringsresultat	7	E.3 Bruk av den durasjonsbaserte undermodulen for aksjerisiko ved beregningen av solvenskapitalkravet	27
B. System for styring og kontroll	8	E.4 Forskjeller mellom standardformelen og benyttede interne modeller	27
B.1 Generelle opplysninger om systemet for risikostyring og internkontroll	8	E.5 Manglende oppfyllelse av minstekapitalkravet og manglende oppfyllelse av solvenskapitalkravet	28
B.1.1 Rammeverk for risikostyring	9	E.6 Andre opplysninger	28
B.1.2 Roller og ansvar	9		
B.1.3 Forum og komiteer	10		
B.1.4 Godtgjøring	11		
B.2 Krav til egnethet	11		
B.3 Risikostyringssystemet	12		
B.3.1 Risikostyringssystemet	12		
B.3.2 Risikostyringsfunksjonen	13		
B.3.3 Egenvurdering av risiko og solvens	13		
B.4 Internkontrollsystem	13		
B.4.1 Beskrivelse av internkontrollsystemet	13		
B.4.2 Compliancefunksjonen	14		
B.5 Internrevisjonsfunksjonen	14		
B.6 Aktuarfunksjonen	14		
B.7 Utkontraktering	15		
B.8 Andre opplysninger	15		
C. Risikoprofil	16		
C.1 Forsikringsrisiko	17		
C.2 Markedsrisiko	18		
C.3 Kredittrisiko	19		
C.4 Likviditetsrisiko	19		
C.5 Operasjonell risiko	19		
C.6 Andre vesentlige risikoer	20		
C.7 Andre opplysninger	21		
D. Verdsetting for solvensformål	22		
D.1 Eiendeler	22		
D.2 Forsikringstekniske avsetninger	23		
D.3 Andre forpliktelser	24		
D.4 Alternative verdsetningsmetoder	25		

Sammendrag

Fremtind Forsikring AS er underlagt det felles europeiske regelverket for forsikringsselskaper, Solvens II. Regelverket stiller store krav til rapportering og offentliggjøring av informasjon. Rapporten skal sikre at kravene til offentliggjøring av informasjon knyttet til Fremtind Forsikring AS sin solvens og finansielle stilling er ivarettatt.

Fremtind Forsikring AS eies av SpareBank 1 Gruppen og DNB ASA hvor eierandelene er på henholdsvis 65 prosent og 35 prosent. Selskapet er landets tredje største skadeforsikringsselskap og landets største med distribusjon gjennom bank. Fremtind Forsikring AS har som mål å bli markedsledende på kundetilfredshet, vekst, lønnsomhet og bærekraft.

Rapporten omhandler selskapets virksomhet og resultater, system for risikostyring og internkontroll, risikoprofil, verdsettelse for solvensformål samt kapitalstyring. Selskapets styre har det overordnede ansvaret for områdene som er omhandlet i rapporten.

SpareBank 1 bankene distribuerer forsikringene under SpareBank 1-merkevaren, mens DNB distribuerer forsikringene under DNB-merkevaren. SpareBank 1 er distributør av selskapets LO-favør produkter og DNB er distributør for Norsk Sykepleierforbund.

Selskapet oppnådde et årsresultat etter skatt på 2 291 mill. kroner i 2021. Dette skyldes gode resultater både fra forsikringsvirksomheten og fra investeringsaktiviteter. Forsikrings- og investeringsresultatet omtales nærmere i henholdsvis kapittel A.2 og A.3.

Selskapet benytter standardformelen til beregning av solvensmargin under Pilar 1. Selskapets solvenskapitalkrav pr. 31.12.2021 var på 3 358 mill. kroner. Selskapets solvensmargin etter avsetning til utbytte på 2 291 mill. kroner var på samme tidspunkt 207 prosent. Selskapet anses som godt kapitalisert.

Alle tallstørrelser i rapporten er fremstilt pr. 31.12.2021 for Fremtind Forsikring AS.

A. Virksomhet og resultater

A.1 Virksomhet

Fremtind Forsikring AS (heretter også referert til som Selskapet) har hovedkontor i Oslo og er et forsikringsselskap eiet av SpareBank 1 Gruppen og DNB ASA. Fremtind Forsikring AS er et resultat av fusjonen mellom skadeforsikringsvirksomhetene i DNB ASA og SpareBank 1 Gruppen. Fremtind Forsikring AS ligger i selskapsstrukturen til SpareBank 1 Gruppen hvor sistnevntes eierandel utgjør 65 prosent og DNB ASA sin eierandel utgjør 35 prosent.

Fremtind Forsikring AS bygger på over 100 års erfaring som forsikringsleverandør. SpareBank 1 bankene distribuerer forsikringer under SpareBank 1 – merkevaren, mens DNB distribuerer forsikringer under DNB merkevaren. SpareBank 1 sin avtale med LO-favør er videreført. Det samme gjelder for DNB sin avtale med Norsk Sykepleierforbund.

Fremtind Forsikring AS tilbyr skadeforsikringsprodukter i privat-, organisasjons- og næringslivsmarkedet. Selskapet er Norges tredje største skadeforsikringsselskap med en markedsandel på 14,7 prosent ved utgangen av året.

Fremtind Livsforsikring AS er et heleid datterselskap av Fremtind Forsikring AS. Etableringen av Fremtind Livsforsikring AS er ment å komplettere forsikringstilbudet ved å kunne tilby alle typer personforsikringsprodukter. Alle produkter fra Fremtind Livsforsikring AS leveres og distribueres i nært samarbeid med Fremtind Forsikring AS, DNB Bank ASA og bankene i SpareBank 1 – alliansen.

Siden Fremtind Forsikring AS ligger i eierstrukturen til SpareBank 1 Gruppen, medfører dette at Fremtind Forsikring AS inkludert datterselskaper ikke vil fremstå som et konsern innenfor Solvens II. I henhold til Solvens II skal det ikke rapporteres for delkonsern, og det rapporteres derfor ikke solvensmessige tall for delkonsernet Fremtind, slik som det gjøres i regnskapsrapporteringen. Den faktiske risikoen knyttet til Fremtind Livsforsikring AS hensyntas dermed ikke i selskapets solvensberegning. Fremtind Forsikring AS vil ikke kunne synliggjøre og utnytte diversifiseringseffekter mellom liv- og skadeforsikringen da disse effektene tas ut i SpareBank 1 Gruppen. Fremtind Forsikring AS rapporterer som et soloselskap på lik linje med datterselskapet Fremtind Livsforsikring AS under Solvens II.

Koronapandemien

Koronapandemien og en ny nedstengning av Norge preget årets første kvartal i 2021. Imidlertid oppnådde Fremtind Forsikring AS et sterkt kvartalsresultat mot et historisk svakt kvartalsresultat samme kvartal i 2020. Andre aktører i forsikringsmarkedet opplevde tilsvarende, og de indirekte effektene av Covid-19 for hele bransjen var generelt sett preget av lavere skadeprosent enn vanlig for flere forsikringsprodukter i kjølvannet av en redusert mobilitet og aktivitet blant forsikringskundene. Finansresultatene betydde også mye for kvartalsresultatet, selv om bidraget fra noen av forsikringsproduktene, herunder reise- og bilforsikring, var markant høyere enn normalt.

Utviklingen gjennom årets øvrige kvartaler bekreftet tendensen fra første kvartal. Premieinntektene var relativt uberørt av

koronapandemien og meldte skader var tilbake på et normalisert nivå. Utviklingen i finansmarkedene var fortsatt positiv, om enn noe svakere.

Tilbakeføringen av selskapets ansatte fra hjemmekontor foregikk i samsvar med myndighetenes og Oslo kommune sine smittevernråd fra fjerde kvartal. Imidlertid var det ikke registrert over 50 prosent fysisk tilstedeværelse før det påny ble en ny periode med nedstengning i årets siste måneder og i praksis ble dermed selskapet drevet fra hjemmekontorene.

Overordnet kan man si at koronapandemien hadde en betydelig innvirkning på selskapet både gjennom et rekordhøyt forsikringsresultat og et sterkt finansresultat for 2021.

Kontoradresse:

Fremtind Forsikring AS
Hammersborggata 2
0179 Oslo
Telefon: 915 09 020

Ekstern revisor:

KPMG AS Sørkedalsveien 6
Postboks 7000 Majorstuen
0306 Oslo
Telefon: 915 04 063

Tilsynsmyndighet:

Finanstilsynet
Revierstedet 3
0151 Oslo
Telefon: 22 93 98 00

A.2 Forsikringsresultat

Forsikringsresultatet for Fremtind Forsikring AS pr. 31.12.2021 var på 1 588 mill. kroner. Nedenfor i tabell 1 vises forsikringsresultat pr. bransje som kategorisert under Solvens II. **Feil! Fant ikke referansekilden.** viser til sammenligning forsikringsresultatet for Fremtind Forsikring AS pr. 31.12.2020.

Netto premieinntekter ved utgangen av året var på 9 850,7 mill. kroner mot 9 302,0 mill. kroner i 2020, tilsvarende en økning på 548,7 mill. kroner (5,9 prosent). Økningen skyldes i hovedsak økt salg i kombinasjon med prisvekst innen bransjene Motorvognforsikring og Brann/kombinert. Hovedbidraget kommer fra Privatmarkedet. Målt mot seg selv er det likevel Bedriftsmarkedet som har hatt den høyeste veksten.

Erstatningskostnader for egen regning i 2021 var på 5 854,3 mill. kroner, hvilket er 189,6 mill. kroner lavere enn i 2020. Skadeprosenten for egen regning er redusert med 5,5 prosentpoeng, til 59,4 prosent. Reduksjonen i erstatningskostnader for egen regning skyldes styrket kjernevirksomhet og god risikoseleksjon, samt effekter som følge av Covid 19-pandemien, primært i form av reduserte skadeutbetalinger for bransjene Motor og Reise.

Naturskadeerstatningene endte på 53,7 mill. kroner i 2021 mot 210,0 mill. kroner i 2020, tilsvarende en reduksjon på 156,3 mill. kroner. Av de høye naturskadeerstatningene i 2020 var 124,0 mill. kroner knyttet til kvikkleireskredet i Gjerdrum.

Forsikringsrelaterte kostnader utgjorde 2 408,0 mill. kroner i 2021 sammenlignet med 2 378,9 mill. kroner i 2020, hvilket er en økning på 29,1 mill. kroner. Driftskostnadene er redusert mot fjoråret pga. effekter av kostnadstiltak påbegynt i 2020, herunder innføring av nye retningslinjer for kostnadsbruk. Provisjonskostnadene til bankene i 2021 har derimot økt sammenlignet med 2020, hvor spesielt økningen i lønnsomhetsprovisjon har vært betydelig grunnet lavere skadeprosent i 2021. Totalt sett gir dette en netto økning i forsikringsrelaterte kostnader. Kostnadsprosenten for egen regning er redusert med 1,1 prosentpoeng, og endte på 24,4 i 2021. Reduksjonen er hovedsakelig topplinjedrevet som følge av høyere opptjent premie.

Combined ratio for egen regning ble 83,9 prosent for året, en reduksjon på 6,7 prosentpoeng, forklart av de ovennevnte forhold.

	Netto premieinntekter	Erstatningskostnader for egen regning	Forsikringsrelaterte kostnader*	Forsikringsresultat
Medisinsk behandling	294	-181	-71	43
Inntektstap	150	-60	-46	44
Yrkesskade	108	15	-27	95
Motor, ansvar	1.378	-507	-497	375
Motor, kasko	2.577	-1.766	-609	203
Sjø, transport og luftfart	145	-89	-19	37
Brann/kombinert	3.938	-2.802	-815	321
Ansvar	94	-38	-23	33
Assistanse	975	-276	-263	436
Diverse økonomisk tap	192	-151	-38	3
Sum	9.851	-5.854	-2.408	1.588

Tabell 1: Forsikringsresultat fordelt pr. bransje pr. 31.12.2021 (mill. kroner) *Inkl. endring avsetning selvberende

	Netto premieinntekter	Erstatningskostnader for egen regning	Forsikringsrelaterte kostnader*	Forsikringsresultat
Medisinsk behandling	295	-162	-67	66
Inntektstap	171	-78	-78	15
Yrkesskade	103	-40	-30	32
Motor, ansvar	1.365	-273	-553	539
Motor, kasko	2.314	-1.836	-537	-59
Sjø, transport og luftfart	130	-97	-46	-13
Brann/kombinert	3.710	-2.814	-793	103
Ansvar	79	-105	-34	-60
Assistanse	973	-501	-209	263
Diverse økonomisk tap	161	-138	-30	-7
Sum	9.302	-6.044	-2.379	879

Tabell 2: Forsikringsresultat fordelt pr. bransje pr. 31.12.2020 (mill. kroner) *Inkl. endring avsetning selvberende

A.3 Investeringsresultat

Hensikten med forvaltningen er i første rekke å maksimere avkastningen over tid innenfor et akseptabelt nivå på markedsrisiko. Det er økt faglig enighet om at en stor del av det globale fallet i rentenivået er forårsaket av strukturelle forhold og vil kunne vedvare. Et lavere rentenivå medfører en lavere forventet avkastning for selskapets investeringsportefølje.

Selskapet følger en strategi med relativt fast allokering til ulike aktivaklasser, hvor allokeringen er kalibrert til å kunne høste langsiktige risikopremier fra ulike kilder. I tillegg til rentenivået, er det identifisert tre hovedkilder til risikopremier i investeringsstrategien. Dette er forventet meravkastning fra kreditt, eiendom og aksjer. For å kunne høste slike risikopremier, er det viktig at det totale risikonivået er bærekraftig over tid.

Finansmarkedene hadde en veldig god utvikling i 2021, til tross for et år hvor verden har vært i en pandemi. Aksjeavkastningen for både den norske og globale porteføljen ble gode i 2021. Selv om markedsavkastningen ble god var det forskjeller i utviklingen mellom sektorer og geografiske områder. Markedsrentene er også kommet opp gjennom 2021, 3 måneders nibor endte på 0,95 prosentpoeng, omtrent en dobling fra 0,49 prosentpoeng ved inngangen til året. Dette fører til en økning i forventet renteavkastning i tiden fremover.

Finansresultatet for Fremtind Forsikring AS ble 506 mill. kroner i 2021 (390 mill. kroner i 2020). Verdiendringer i fra eiendomsdøtre regnes ikke med i regnskapet til Fremtind Forsikring AS, men kommer med i konsernregnskapet.

	2021	2020
Inntekter fra investeringer i datterselskap (eiendomsselskap)	36,5	47,9
Renteinntekter og utbytte markedsverdi på finansielle eiendeler	132,3	143,2
Verdiendring på investering	122,9	42,0
Realisert gevinst og tap på investeringer	222,5	165,6
Sum netto inntekter fra investeringer	514,2	398,7
Forvaltningskostnader	-8,3	-8,8
Sum kostnader investeringer	-8,3	-8,8
Investeringsresultat	505,9	390,0

Tabell 3: Investeringsresultater (mill. kroner)

I tabell 4 gis det en oversikt over finansresultat pr. aktivaklasse. Rammene for investeringene er gitt av selskapets Investeringsstrategi som revideres årlig og godkjennes av styret.

	2021	2020
Renter	35,6	170,1
Hold til forfall	51,9	56,4
Eiendom(direkteavkastning,realisert gev/tap)	129,5	47,9
Aksjer	277,6	166,6
Derivater	38,0	-50,1
Annet	-26,8	-1,0
Investeringsresultat	505,9	390,0

Tabell 4: Finansresultat pr. aktivaklasse (mill. kroner)

Hovedpunkter:

- Det var et godt bidrag fra de ulike aktivaklassene på et overordnet nivå i 2021.
 - o Renter bidro totalt sett til en positiv avkastning, til tross for økte renter gjennom året
 - o Avkastningen for omløpsrenter endte på 1,0 prosent
 - o Hold til forfall bidro med en avkastning 2,4 prosent
 - o Verdijustert bidro eiendomsinvesteringene med en totalavkastning på 10 prosent.
 - o Aksjer bidro med en positiv avkastning på 26 prosent
 - o Avkastning på derivater er relatert til valutasikring for den globale renteporteføljen
- Markedsverdien for investeringsporteføljen til Fremtind Forsikring AS var på 12,5 mrd. kroner pr. 31.12.2021.

Selskapet har en liten del av investeringsporteføljen innen verdipapiriserte investeringer. Verdipapirene er investert i renteporteføljen og er av typen Asset backed securities, Commercial Mortgage-backed (CMO), Collateralized Loan Obligation (CLO) og Non-government backed CMO's. Totalt sett står disse investeringene for 2,7 prosent av investeringsporteføljen. Risikoen knyttet til disse investeringene anses som relativt lav, da det er god rating, i hovedsak AAA og AA, og det samtidig er kort durasjon.

Investeringsstrategien legger opp til god diversifisering og relativt sett høye krav til kvaliteten på investeringene, hvor blant annet rating er et viktig kriterie i vurderingene for optimalisering av selskapets mål om en langsiktig og stabil risikojustert avkastning.

B. System for styring og kontroll

Dette kapittelet gir en beskrivelse av mål og rammeverk for risikostyringssystemet samt strukturen i selskapets administrasjons-, ledelses- og kontrollorgan, herunder roller, kontrollfunksjon og arbeidsgrupper/forum.

B.1 Generelle opplysninger om systemet for risikostyring og internkontroll

Risikostyringen i Fremtind Forsikring AS skal støtte opp under selskapets strategiske utvikling og måloppnåelse. Risikostyringen skal sikre finansiell stabilitet og forsvarlig kapitalforvaltning. Dette skal oppnås gjennom en risikoprofil kjennetegnet av:

- En sterk risikokultur med høy bevissthet om risikostyring
- En optimal kapitalallokering i henhold til selskapets strategi
- Tilstrekkelig tilgjengelig kapital ut fra vedtatt risikoprofil

Målene for risikostyringen innebærer blant annet at risikostyringen skal bidra til trygghet for kunden, samt høyest mulig avkastning innenfor et akseptabelt risikonivå. Risikonivået skal stå i samsvar med selskapets risikotoleranse som besluttes av styret. Videre er det et mål å minimere den operasjonelle risikoen og å ha god forståelse for den risiko selskapet er eksponert mot, og dermed være i stand til å vurdere om risikoeksponeringen er rimelig i forhold til risikobærende evne.

Risikostyringen skal med andre ord bidra til å sikre at etablerte handlingsregler er i overensstemmelse med selskapets risikotoleranse. God risikostyring innebærer styring og kontroll av risikobildet i alle prosesser og ledd i virksomheten. Kontrollaktivitetene skal sikre at definerte risikogrenser overholdes, og at eksisterende risikobilde er godt kommunisert i organisasjonen.

Selskapets system for risikostyring og internkontroll har som formål å sikre en effektiv og hensiktsmessig prosess for styring og kontroll og skal bidra til selskapets måloppnåelse, og til å kontrollere at selskapet er i stand til å levere sine forpliktelser ovenfor kundene.

Styret har utarbeidet et rammeverk av policyer for Fremtind konsern, herunder Fremtind Forsikring AS som fastsetter hovedprinsipper og ansvar knyttet til risikostyring og internkontroll. Det gjennomføres årlig en revisjon og godkjenning av alle policyer knyttet til risikostyring og internkontroll.

Selskapets system for risikostyring og internkontroll vurderes å være godt tilpasset selskapets risikobilde. Det er etablert rapporteringslinjer for å sikre nødvendig informasjon til styre og ledelse. Risikostyringssystemet, inkludert prosesser og styrende dokumenter, er gjenstand for kontinuerlig videreutvikling.

B.1.1 Rammeverk for risikostyring

Selskapets rammeverk for risikostyring er bygget opp omkring en modell med tre forsvarslinjer:

Første forsvarslinje: Leder av forretnings- og støtteområdene har ansvaret for den daglige risikostyringen. De skal til enhver tid påse at risikostyringen og risikoeksponeringen er innenfor de rammer og overordnede styringsprinsipper som er besluttet av styret eller konsernsjef.

Andre forsvarslinje: Kontrollfunksjonene består av aktuarfunksjonen, compliancefunksjonen og risikostyringsfunksjonen med tilhørende ansvarsområder. Som andre forsvarslinje skal funksjonene understøtte styret og ledelsen slik at disse på best mulig måte kan ivareta sitt ansvar.

Tredje forsvarslinje: Internrevisjonen overvåker at selskapets risikostyring og internkontroll er målrettet, effektiv og fungerer som forutsatt. Selskapet har utkontraktert internrevisjonsfunksjonen.

Det er førstelinjes ansvar å sikre overholdelse av gjeldende regelverk, videre er det styrets og ledelsens ansvar å fatte beslutninger og iverksette tiltak med bakgrunn i kontrollfunksjonenes funn.

Kontrollfunksjonene i Fremtind Forsikring AS er organisert under forretningsområdet Risikostyring og kontroll og har direkte rapporteringslinje til selskapets styre og ledelse.

Det er selskapets medarbeidere som utøver den daglige risikostyringen. Det er etablert rutiner og prosessbeskrivelser som skal veilede medarbeiderne i utøvelsen av arbeidsoppgavene. Videre er det etablert kontrollsystemer som skal bidra til å redusere risiko for at det gjøres feil.

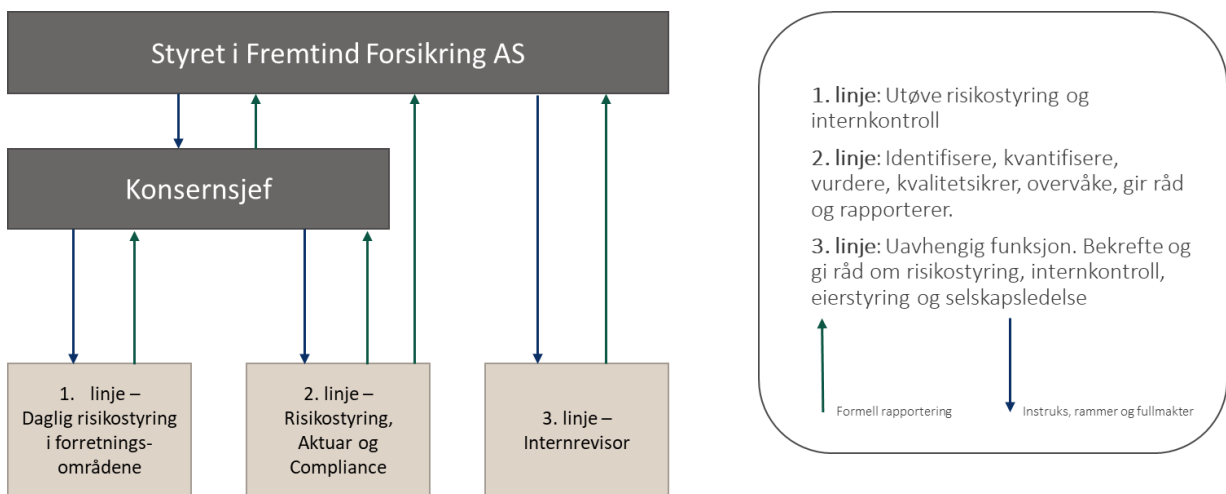
B.1.2 Roller og ansvar

Styret har det overordnede ansvaret for selskapets system for risikostyring og internkontroll. Styret fastsetter selskapets forretningsstrategi, risiko- og kapitalstrategi, policyer og rammeverket for risikostyringssystemet.

Selskapets fire kontrollfunksjoner består av aktuarfunksjonen, risikostyringsfunksjonen, compliancefunksjonen, samt en internrevisjonsfunksjon. Kontrollfunksjonene er organisert uavhengig av driftsrelaterte oppgaver.

Videre er det etablert ulike forum og komiteer for blant annet å sikre betryggende prosesser knyttet til selskapets risiko- og kapitalstyring.

Nedenfor gjengis ulike ansvarsforhold knyttet til systemet for risikostyring samt hensikten med de ulike forum og komiteer som er etablert i selskapet.

Figur 1 : De tre forsvarslinjene i rammeverket for risikostyring

Konsernsjef (CEO)

Konsernsjef har ansvaret for å:

- Etablere målsetninger for risikostyringen som er i samsvar med virksomhetens vedtatte risikotoleranse og risikovilje.
- Ivareta og følge opp at det er etablert en forsvarlig risikostyring etter retningslinjer fastsatt av styret.
- Ivareta og følge opp selskapets risikoer og risikoutvikling mot vedtatte risikostrategiske måltall og forretningsstrategi.
- Ivareta og følge opp at risikostyringen blir dokumentert, gjennomført og overvåket på en forsvarlig måte.
- Håndtere risiko gjennom risikomåling, analyser og vurderinger, samt handlingsplaner.
- Sikre at rapporteringsplikten til styret er i samsvar med lover, forskrifter, vedtekter og prinsipper.
- Iverksette passende informasjonstiltak, slik at ansatte i virksomheten kan ivareta sitt ansvar.
- Implementere og gjennomføre vedtatte tiltak i organisasjonen.

Kontrollfunksjonene

Selskapets 2. linje kontrollfunksjoner er organisert i forretningsområdet Risikostyring og kontroll som ledes av konserndirektør (CRO). Som følge av at Fremtind er et delkonsern under Solvens II innehar kontrollfunksjonene et konsernansvar ovenfor datterselskapet Fremind Livsforsikring AS.

Figur 2: Organisering av selskapets kontrollfunksjoner

Risikostyringsfunksjonen

Risikostyringsfunksjonen har oppgaver knyttet til å koordinere, og utøve kontroll med selskapets risikostyringsaktiviteter og – prosesser, og er nærmere beskrevet i avsnitt B.3.2.

Aktuarfunksjonen

Aktuarfunksjonen har ansvar for å kontrollere og vurdere de forsikringstekniske avsetningene og bidra til effektiv implementering av risikostyringssystemet knyttet til beregning av kapitalkrav for forsikringsrisiko. Aktuarfunksjonens ansvar er nærmere beskrevet i kapittel B.6

Compliancefunksjonen

Compliancefunksjonen har oppgaver knyttet til kontroll og vurdering av etterlevelse av rettslige rammebetingelser, og er beskrevet i kapittel B.4.2

Internrevisjonsfunksjonen

Internrevisjonen utgjør konsernets tredje forsvarslinje, og er en uavhengig kontroll- og rådgivningsfunksjon for risikostyring og internkontroll, samt eierstyring og selskapsledelse. Internrevisjonen utføres på oppdrag av styret og utføres av en ekstern aktør. Internrevisjonen gir råd til ledelsen om selskapets risikostyring og rapporterer direkte til styret. Ytterligere informasjon om Internrevisjonen kan finnes i kapittel B5.

B.1.3 Forum og komiteer

Risiko- og compliancekomité

Risiko- og compliancekomité (RCK) har som formål å sikre god og enhetlig styring av markeds-, likviditets-, operasjonell-, compliance- og forsikringsrisiko i selskapet. I tillegg skal alle relevante saker som skal legges frem for selskapets ledelse og styre forankres internt via RCK. RCK behandler og diskuterer blant annet risikostyringsstrategier, kapital- og balansestyring, kontrollaktiviteter og compliance relaterte saker. RCK skal bidra til å sikre at etablerte handlingsregler er i overensstemmelse med selskapets risikotoleranse og risikovilje. Komiteen skal bidra til å sikre fremdrift i implementering av nye/endrede lover i organisasjonen. Komiteen avholder månedlige møter hvor alle saker vedrørende risikostyring og compliance av vesentlig karakter skal behandles i komiteen før sakene løftes til selskapets ledelse og styre.

RCK ledes av CRO og består av CFO, konserndirektør Produkt, Data og Analyse, leder Aktuar og Reassuranse, lederne for kontrollfunksjonene samt fagressurser fra risiko- og kapitalområdet.

Risikokomite Store Kunder

For forsikringsrisikoer med samlet forsikringssum for Brann/kombinert på 700 mill. kroner og over, er rutinen at for å kunne gi tilbud på forsikringer at dette må godkjennes av Risikokomite Store Kunder.

Komiteen består av leder Reassuranse, leder Produkt og Pris, leder Porteføljestyling og Risiko, CRO, leder av aktuell distribusjon og ansvarlig underwriter. I tillegg er seksjonsleder Bygning og leder Bærekraft valgfrie deltagere i komiteen.

Pris-Produkt forum (PP)

Forumet er et besluttsende forum for pris- og produktendringer av en viss størrelse. Hensikten er å sikre innfrielse av selskapets produktlønnsomhetsmål og å støtte selskapets strategi og ambisjoner.

Rapport om solvens og finansiell stilling (SFCR)

Forumet administreres av leder Produkt og Pris, og består av konserndirektør Produkt, Data og Analyse, konserndirektør Privatmarked og konserndirektør Bedriftsmarked. Leder for aktuarfunksjonen, risikostyringsfunksjonen og compliancefunksjonen deltar som observatører.

Reserveringsforum

Reserveringsforum er et rådgivende organ for aktuar førstelinje. Forumet sikrer at virksomheten har tilstrekkelig forståelse for nivået på erstatningsavsetningene.

Forumet administreres av leder Aktuar og Reassuranse og består av konserndirektør Produkt, Data og Analyse, leder Produkt og Pris, CFO og konserndirektør Forsikringsoppgjør. CRO og leder av aktuarfunksjonen deltar som observatør.

Complianceforum i SB1G

Complianceforum i SB1G AS er et samarbeidsforum og rådgivende organ for selskaper knyttet til Sparebank 1 Gruppen AS og Sparebank 1 Utvikling DA. Formålet med complianceforum i SB1G med datterselskap er å bidra til en samordning av praktisk og operativt compliancearbeid samt å skape effektivitets- og kompetansemessige synergier på complianceområdet. Complianceansvarlige i hvert datterselskap samt complianceansvarlig i SB1G møter i forumet. Forumet avholder kvartalsvise møter.

Revisjonsutvalg

Det avholdes møter i Revisjonsutvalget i forkant av selskapets styremøter. Utvalget består av fire styremedlemmer, hvorav én leder utvalget. Administrerende direktør og CFO er i tillegg representert. Revisjonsutvalget har som formål å være et forberedende og rådgivende arbeidsutvalg for selskapets styre i saker som gjelder finansiell informasjon. Utvalget skal sørge for at risiko- og kapitalstyringen støtter opp under selskapets strategiske utvikling og måloppnåelse, og samtidig sikre finansiell stabilitet og forsvarlig kapitalforvaltning.

Risikoutvalg

Det avholdes møter i Risikoutvalget i forkant av selskapets styremøter. Utvalget består av fire styremedlemmer, hvorav én leder utvalget. Administrerende direktør og CRO er i tillegg representert. Risikoutvalget har som formål å være et forberedende og rådgivende arbeidsutvalg for selskapets styre i saker som gjelder overvåking av finansiell informasjon, selskapets internkontroll og risikohåndtering. Utvalget skal sørge for at risiko- og kapitalstyringen støtter opp under selskapets strategiske utvikling og måloppnåelse, og samtidig sikre finansiell stabilitet og forsvarlig kapitalforvaltning.

Godtgjørelsesutvalg

Godtgjørelsesutvalget skal forberede saker for styret i forbindelse med styrets arbeid knyttet til godtgjørelsesordninger, etterfølgerplanlegging og HR rammeverk i Fremtind konsernet.

Godtgjørelsesutvalget består av minst tre styremedlemmer som alle er uavhengige av selskapets ledelse. Minst ett av medlemmene skal være valgt representant for de ansatte. Styret oppnevner utvalgets leder.

B.1.4 Godtgjøring

Godtgjøringsordningen er et viktig strategisk virkemiddel og skal understøtte virksomhetens strategiske og økonomiske mål, herunder risikotoleranse og langsiktige interesser. Det er stor og økende konkurranse om kompetanse og arbeidskraft innenfor mange områder av selskapets virksomhet. For å styrke selskapets konkurransekraft må godtgjørelsespolitikken bidra til å tiltrekke og beholde relevant og nødvendig kompetanse.

Fastlønn skal være den viktigste komponenten i den totale kompensasjonen hos alle medarbeiderkategorier. Engangstillegg kan benyttes overfor enkeltmedarbeidere eller grupper av medarbeidere som over tid pålegges en ekstrabelastning eller som yter en ekstraordinær innsats knyttet til for eksempel gjennomføring av større prosjekter, eller har bidratt til resultater på et særskilt høyt nivå. Engangstillegg skal som hovedregel ikke gis til medarbeidere som egnethetsvurderes. Dersom det likevel skal gis engangstillegg til disse, skal dette besluttes av konsernsjef og praktiseres i henhold til kommisjonsforordning 2015/35 pkt. 2 eller i henhold til Finanstilsynets Rundskriv 2/2020 pkt. 2.2.

Pensjon

Ansatte i Fremtind har hybridpensjon med investeringsvalg. Ansatte med lønn over 12 G har i tillegg kollektiv livrente.

Konsernsjefens godtgjørelse

Gjensidig oppsigelsesfrist for konsernsjef er 6 måneder. Selskapet kan når som helst kreve at konsernsjef skal fratre stillingen og arbeidsforholdet avsluttes, mot betaling av etterlønn tilsvarende lønn og tilleggsgoder i 12 måneder, i tillegg til lønn og tilleggsgoder i oppsigelsesperioden.

B.2 Krav til egnethet

Selskapet har etablert retningslinjer for egnethetsvurdering av personer som innehar sentrale funksjoner og roller for å sikre at foretaket styres på en effektiv og profesjonell måte. Å være egnet vil si at vedkommende innehar tilstrekkelig relevant kompetanse for å kunne ivareta funksjonens eller rollens ansvar. Krav til kompetanse for de ulike kontrollfunksjonene er definert gjennom egne policyer for de ulike funksjonene.

I retningslinjene for egnethet er det oppgitt hvem som er ansvarlig for å utføre egnethetsvurderingene for de ulike sentrale funksjonene. Det er videre beskrevet prosess og ansvarsfordeling for forhåndsvurdering, meldeplikt, oppbevaring og oppfølging for egnethetsvurderinger.

Selskapets HR-funksjon er utførende, og støtter styrets leder og konsernsjef i arbeidet med egnethetsvurderinger av sentrale funksjoner og roller som er oppgitt i retningslinjene.

B.3 Risikostyringssystemet

B.3.1 Risikostyringssystemet

For å sikre en effektiv og hensiktsmessig risikostyringsprosess er den bygget opp omkring følgende seks elementer:

1. Risikostyringsstrategier
2. Kontrollmiljøet
3. Risikoidentifikasjon
4. Måling av risiko
5. Overvåking
6. Rapportering

De seks hovedelementene som utgjør risikostyringsprosessen i selskapet inngår som en vesentlig del av selskapets strategiprosess og prosess for egenvurdering av risiko og solvens – ORSA.

B.3.1.1 Risikostyringsstrategier

Risikostyringen skal sikre at selskapet styrer risikoene det står overfor i samsvar med styrevedtatte prinsipper, slik at samlet risikoeksponering er i tråd med styrets overordnede risikovilje og risikotoleranse. Risikostyringsstrategiene skal:

- Gjenspeile selskapets overordnede mål og strategier
- Være en integrert del av selskapets løpende aktiviteter
- Stå i forhold til selskapets risikovilje og risikotoleranse

B.3.1.2 Kontrollmiljøet

Kontrollmiljøet består av både det formelle og det uformelle i virksomheten. Det formelle kontrollmiljøet omfatter formaliserte og dokumenterte krav som alle ansatte og ledere forventes å etterleve. Det uformelle dreier seg om egenskaper, integritet, verdier og etiske holdninger som preger virksomheten, og omtales ofte som kulturen. Følgende prinsipper skal legges til grunn for kontrollmiljøet i Fremtind:

- **Verdigrunnlag/etiske retningslinjer:** Det skal være etablert et tydelig verdigrunnlag og etiske retningslinjer som skal være godt kommunisert i hele organisasjonen.
- **Personalpolitikk/kompetanse:** Personalpolitikken skal gi informasjon om de forventninger som stilles til den enkelte ansatte når det gjelder integritet, etisk adferd og kompetanse. Ved rekruttering av medarbeidere skal selskapet prioritere faglig og personlig egnethet i henhold til stillingen som skal besettes.

- **Kontroll- og styringsstruktur:** Styring og kontroll omfatter alle prosesser og kontrolltiltak som er iverksatt av selskapets ledelse for å sikre en effektiv forretningsdrift og gjennomføring av selskapets strategier. Selskapet legger vekt på en kontroll- og styringsstruktur som fremmer målrettet og uavhengig styring og kontroll.

B.3.1.3 Risikoidentifikasjon

For å kunne nå selskapets vedtatte målsettinger og strategiske utvikling er det en forutsetning at styret og ledelsen kjenner risikobildet, slik at det kan velges målrettede risikostyringsstrategier. Grunnlaget for selskapets risikobilde dannes gjennom risikoidentifikasjon. Prosessen for risikoidentifikasjon er framoverskuende og en integrert del av selskapets strategiprosess. Risikoidentifikasjonen skal dekke alle vesentlige risikoer selskapet står overfor. Risikoidentifisering oppsummeres i den årlige egenvurderingen av risiko og solvens (ORSA).

Ved endringer eller etablering av nye produkter og rutiner av vesentlig betydning skal det gjennomføres en risikoidentifikasjon og risikovurdering før disse tilbys eller etableres.

B.3.1.4 Måling av risiko

Måling av risiko og analyser danner grunnlaget for hvordan selskapet skal forstå og styre risikoene. Dette betyr blant annet at alle vesentlige risikoer i størst mulig grad skal kvantifiseres. Kvantifiseringen skal være basert på anerkjente metoder for måling av risiko.

Kvantifisering av alle risikogrupperne nedenfor, og en evaluering av risikoene skal inngå i selskapets årlige ORSA-prosess:

- Markeds- og motpartsrisiko
- Forsikringsrisiko
- Likviditetsrisiko
- Operasjonell risiko
- Compliancerisiko
- Strategisk og forretningsmessig risiko
- Klimarisiko

For å sikre at resultatene fra kvantifiseringen og vurderingen av risikoene er hensiktsmessige, utføres også sensitivitets- og scenarioanalyser. Fremgangsmåte og metode for risikovurderingene er beskrevet i policy for hver enkelt risikogruppe samt i policy for egenvurdering av risiko og solvens.

B.3.1.5 Overvåking

Risikostyringsprosessen følges opp løpende. Oppfølgingen av de største og viktigste risikoene skal være en del av løpende drift. I tillegg skal ledelsen, kontrollfunksjonene og internrevisjonen utføre periodiske evalueringer og kontroller. Formålet med oppfølgingen er å vurdere hvor effektiv prosessene knyttet til Rapport om solvens og finansiell stilling (SFCR)

risikostyring i selskapet er over tid, samt sikre at nødvendige tiltak blir gjennomført.

Overvåking sikrer også at etablerte beredskapsplaner iverksettes dersom situasjonen krever dette, samt at disse evalueres og oppdateres ved behov.

B.3.1.6 Rapportering

Risikorapporteringen har som formål å sikre at alle relevante organisasjonsnivåer har tilgang på tilstrekkelig, pålitelig og relevant risikoinformasjon. Dette skal sikre at alle organisasjonsnivåer har en oversikt over aktuell risikoeksponering og eventuelle svakheter i risikostyringsprosessen. Rapporteringen skal danne grunnlaget for den videre oppfølgingen og overvåkingen av risikoeksponering og risikostyringsprosessen i konsernet.

B.3.2 Risikostyringsfunksjonen

Sammen med de øvrige kontrollfunksjonene inngår Risikostyringsfunksjonen i Fremtind sin modell med tre forsvarslinjer. Risikostyringsfunksjonen er organisert i forretningsområdet Risikostyring og Kontroll. Funksjonen er uavhengig fra løpende driftsrelaterte oppgaver og har møterett i viktige beslutningsfora i selskapet.

Risikostyringsfunksjonen arbeider systematisk og risikobasert etter egen årsplan. Årsplanen behandles årlig av selskapets styre og det rapporteres kvartalsvis status på sentrale risikoer til ledelse og styret.

Risikostyringsfunksjonen har ansvar for å:

- Koordinere og utøve kontroll med risikostyringsaktiviteter og kjerneprosesser innenfor risikostyring
- Måle og vurdere den overordnede risikosituasjonen
- Påse at det eksisterer prosesser for å identifisere fremtidige risikoer
- Støtte styret og administrasjonen med å etablere og gjennomføre en effektiv risikostyring, herunder utarbeide ad-hoc analyser
- Overvåke risikostyringssystemet
- Utarbeide plan over risikostyringsaktiviteter
- Videreutvikle rammeverk og system for risikostyring
- Ha et helhetlig syn på den risikoen selskapet påtar seg
- Rapportere på selskapets risikoer til konserndirektør, ledelsen og styret, slik at de kan ivareta sitt ansvar
- Rapportering av selskapets kapital situasjon, herunder stresstester, til myndighetene og selskapets ledelse

- Gjennomføre og utvikle ORSA prosessen etter retningslinjer fra styret
- Utarbeide risikorapporter til styret og ledelsen

B.3.3 Egenvurdering av risiko og solvens

Egenvurderingen av risiko og solvens (ORSA) består av en prosess for å definere, vurdere og styre selskapets risiko og solvensposisjon. Prosessen skal gjennomføres minst en gang i året eller ved vesentlig endring i selskapets risikoprofil. Hovedformålet med ORSA-prosessen er å fastsette selskapets faktiske kapitalbehov og mål i forhold til selskapets spesifikke risikoprofil, risikovilje og risikotoleranse. Risikotoleransen skal gi uttrykk for ønsket risikonivå for at selskapet skal tåle ventede og uventede tap, hensyntatt selskapets strategier, forretningsplaner og risikoeksponering.

ORSA er helheten av de prosesser og prosedyrer som benyttes for å:

- Identifisere, vurdere, overvåke, styre og rapportere risikoer som selskapet er eller kan bli eksponert for
- Vurdere om kapital situasjonen er tilstrekkelig for å sikre at solvenskapitalkravet overholdes til enhver tid

ORSA er integrert som en del av selskapets risikostyringssystem, inngår i strategiske beslutninger og som en del av selskapets strategiprosess. Dette for å sikre effektiv risikostyring og integrasjonen mellom strategier, risikostyring og kapitalplanlegging, og bidrar til økt forståelse av selskapets risikoeksponering. ORSA-prosessen sikrer at selskapets styre og ledelse har en høy bevissthet rundt de risikoer som selskapet er eksponert mot og vil kunne bli eksponert for. I prosessen benyttes nedgangsscenarioer aktivt for å teste selskapets robusthet for finansielle krisesituasjoner. Resultatene fra ORSA-prosessen sammenstilles i en rapport som godkjennes av selskapets styre.

Styret i Fremtind Forsikring AS har det overordnede ansvaret for ORSA i selskapet og legger premissene for gjennomføringen.

Risikostyringsfunksjonen har hovedansvaret for å koordinere gjennomføring av prosessen, herunder å gi styret nødvendig og tilstrekkelige beslutningsinformasjon.

ORSA-prosessen kan ses på som en løpende risikostyringsprosess som pågår gjennom året, og omfatter alle vesentlige elementer knyttet til selskapets risikostyring og internkontroll.

B.4 Internkontrollsystem

B.4.1 Beskrivelse av internkontrollsystemet

Fremtind har et omfattende internkontrollsystem som inkluderer risikovurderinger, stikkprøvekontroller av viktige

arbeidsprosesser, revisjoner, hendelsesrapportering og oppfølging av forbedringstiltak. I tillegg gjennomfører selskapet en årlig internkontroll for å bekrefte kvaliteten på etablerte prosesser og kontrolltiltak (lederbekreftelsen).

Konsernet gjennomfører en årlig egenvurdering av internkontrollen. Vurderingene oppsummeres i en årlig rapport om styring og kontroll. Et sammendrag inngår også som en del av selskapets ORSA-rapport.

Alle vesentlige oppfølgingspunkter fra internkontrollprosessen og internrevisjonsrapporter følges opp og dokumenteres med involvering av ledelse og styre.

B.4.2 Compliancefunksjonen

Compliancefunksjonen inngår i selskapets modell med tre forsvarslinjer og er plassert som en andrelinjefunksjon sammen med de øvrige kontrollfunksjonene. I utøvelsen av sine daglige oppgaver er compliancefunksjonen uavhengig av ledelse og andre virksomhetsområder i selskapet. Andre funksjoner i selskapet kan ikke instruere compliancefunksjonen om hvordan oppgavene skal utføres og hvordan funksjonen skal allokere sine ressurser med hensyn til hvilke deler av selskapet funksjonen til enhver tid skal kontrollere.

Compliancefunksjonen har oppgaver knyttet til kontroll av selskapets etterlevelse, jevnlig vurderinger av etablerte rutiner og retningslinjer, og forebyggende råd og veiledning om selskapets forpliktelser knyttet til de rettslige rammebetingelsene som regulerer virksomheten.

Compliancefunksjonen påser og bidrar til at selskapets interne kontrollsystemer og rutiner sikrer en forskriftsmessig, forsvarlig og effektiv drift. Gjennom stikkprøvekontroller, råd og veiledning bidrar compliancefunksjonen til å avdekke risikoområder som bør forbedres.

Compliancefunksjonen har en direkte rapporteringslinje til selskapets styre og ledelse. Det utarbeides halvårlige rapporter som fremlegges for selskapets styre og ledelse.

Compliancefunksjonen er ansvarlig for at:

- Nytt regelverk eller endringer i eksisterende regelverk fanges opp og kommuniseres til gjeldende ansvarsområder i selskapet
- Effektive prosesser for etterlevelse av gjeldende regelverk som er etablert følges opp
- Det gjennomføres kontroller av etterlevelse
- Complianceforhold rapporteres til konsernsjefen og styret
- Det utarbeides en plan over complianceaktiviteter

- Det etableres og gjennomføres et complianceforum hvor complianceansvarlige fra de ulike forretningsområder møtes.

B.5 Internrevisjonsfunksjonen

Internrevisjonen er en uavhengig funksjon som gir råd om risikostyring, internkontroll, eierstyring og selskapsledelse, samt etterlevelse av relevante lover og forskrifter. Internrevisjonen utføres av en ekstern aktør på oppdrag fra, og med rapportering til, selskapets styre. Policy for internrevisjonsfunksjonen er gjenstand for årlig revidering i styret.

I henhold til policy skal det årlig utarbeides en revisjonsplan for selskapet. Formålet med den årlige internrevisjonsplanen er å sikre at internrevisjonen kan gi en dekkende vurdering av selskapets governance, risikostyring, compliance og internkontroll.

Revisjonsplanen utarbeides basert på internrevisjonens risikovurdering, samt mottatte innspill fra ledelsen. Planen skal sikre at sentrale risikoer og utfordringer i forhold til virksomhetens mål og strategier er dekket. Revisjonsplanen angir internrevisjonens prioriteringer, ressursbruk og kompetansen til deltakere på prosjektene.

Internrevisjonen utfører en rekke revisjonsprosjekter hvert år, hvor det utarbeides en rapport for hvert prosjekt som gjengir de vesentligste funn og anbefalinger. Funnene og anbefalingene følges opp av compliancefunksjonen.

B.6 Aktuarfunksjonen

Aktuarfunksjonen er en uavhengig kontrollfunksjon med ansvar for aktuarfaglige oppgaver. Funksjonens hovedansvar omfatter:

- Samordne beregningen av de forsikringstekniske avsetningene
- Vurdering av pålitelighet og tilstrekkelighet i de forsikringstekniske avsetningene under Solvens II
- Uttale seg om selskapets retningslinjer for tegning av forsikring
- Uttale seg om tilstrekkelighet i reassuranseprogrammet
- Bidra til effektiv gjennomføring av selskapets risikostyringssystemet

Aktuarfunksjonen utarbeider minst én gang i året en skriftlig rapport som fremlegges for styret og ledelsen. Rapporten skal dokumentere alle oppgaver som aktuarfunksjonen har utført foregående år, og tilhørende resultater. I tillegg skal rapporten påpeke mangler og gi anbefaling om hvordan disse kan utbedres.

Organiseringen av aktuarfunksjonen er omtalt i B.1.2.

B.7 Utkontraktering

Med utkontraktering menes bruk av eksterne oppdragstakere på en gjentakende og/eller løpende måte for å få utført arbeidsoppgaver som alternativt kunne vært utført av virksomheten selv. En tjeneste eller funksjon som utkontrakteres til en ekstern aktør vil være av en gitt varighet og omfang, og skal være regulert i en avtale. Fremtind Forsikring AS er selv ansvarlig for alle utkontrakterte tjenester og funksjoner.

Selskapet har en egen policy for utkontraktering. Det fremgår av policyen at Fremtind Forsikring AS skal ha en effektiv prosess som skal sikre tilfredsstillende etterlevelse av regelverk for utkontraktering og at selskapet ikke påføres tap eller sanksjoner som følge av ekstern aktørs brudd på avtaler og regler knyttet til utkontraktering. Dette skal skje gjennom:

- Et tydelig definert ansvarsforhold for alle utkontrakterte tjenester/systemer
- Skriftlige avtaler med leverandører som er tydelig på ansvar og forventning, samt muliggjør innsyn og sanksjoner i tilfelle brudd på avtalen
- Å sikre at leverandøren har etablert tilfredsstillende internkontrollsystemer, herunder beredskapsplaner
- En effektiv og sikker rapportering av nødvendige data fra leverandøren til Fremtind Forsikring AS
- En effektiv prosess for å følge opp og rapportere etterlevelsen av avtalen.

Selskapets fagansvarlige for utkontraktering har ansvaret for å sikre at selskapet har et effektivt og forsvarlig rammeverk for utkontraktering.

Fremtind Forsikring AS utkontrakterer følgende kritiske eller viktige operasjonelle funksjoner:

Tjenesteyter	Utkontrakterte funksjoner/oppgaver	Jurisdiksjon
SpareBank1-bankene, DNB Bank ASA, LO, Norsk sykepleierforbund, bilforhandlere	Distribusjon	Norge
Northern Trust EY	Fonds-administrasjon Internrevisjon	Storbritannia Norge
Sparebank 1 Gruppen	Økonomitjenester, juridiske tjenester, intern drift	Norge
Sparebank 1 Utvikling	IKT-løsninger, sikkerhetstjenester mv.	Norge
TietoEVRY	IKT tjenester	Norge
Amazon Web Services	IKT tjenester	USA og EU

Tabell 1: Utkontraktering

B.8 Andre opplysninger

Informasjonen i kapittel B gir et korrekt og hensiktsmessig bilde av selskapets system for risikostyring og internkontroll gjennom perioden.

C. Risikoprofil

Selskapets risikostyring skal bidra til trygghet for kunden, i tillegg til å gi god avkastning for eier innenfor et akseptabelt risikonivå. Risikonivået skal stå i samsvar med selskapets risikovilje og risikotoleranse. Selskapet har gjennom policy for risikostyring og interkontroll og tilhørende risikostyringspolicyer fastsatt prinsipper og rammer for styring og kontroll. Policyene er operasjonalisert gjennom selskapets Risiko- og kapitalstrategi.

God risikostyring innebærer styring og kontroll av risikobildet i alle prosesser og ledd i virksomheten. Selskapets interne og eksterne kontrollaktiviteter skal sikre at etablerte risikorammer overholdes og at eksisterende risikobilde er godt kommunisert i organisasjonen.

Beregning av selskapets risiko gjøres i henhold til Solvens II-regelverket ved bruk av standardformelen. Selskapets risikoprofil består av undermodulene gitt i regelverket, og er videre behandlet i dette kapittelet.

Tabell 2 viser oppbygningen av selskapets kapitalkrav pr. 31.12.2021. Forsikringsrisiko, bestående av skadeforsikring og helseforsikring, er omtalt i C.1 og utgjør totalt 54 prosent av selskapets kapitalkrav. Markedsrisiko utgjør 38 prosent og er omtalt i C.2. Motpartsrisiko/Kreditrisiko omtales i kapittel C.3 og likviditetsrisiko i C.4. Videre omtales Operasjonell risiko i kapittel C.5, og andre vesentlige risikoer i kapittel C.6.

	Kapitalkrav
Skadeforsikringsrisiko	2 648
Helseforsikringsrisiko	299
Markedsrisiko	2 062
Motpartsrisiko	128
Diversifisering	-1 277
Basiskrav til solvenskapital (BSCR)	3 860
Operasjonell risiko	298
Utsatt skatt (tapsabsorberende evne)	-799
Krav til solvenskapital (SCR)	3 358

Tabell 2: Oppbygging av kapitalkrav (tall i mill. kroner)

C.1 Forsikringsrisiko

Forsikringsrisiko omfatter de risikoene som selskapet er eksponert for gjennom sin forsikringsvirksomhet. Disse fordeler seg på følgende risikokategorier.

Figur 3: Forsikringsrisiko

Selskapet er eksponert mot både «helseforsikring lik skadeforsikring» og «skadeforsikring».

Premierisiko

Premierisiko er en fremoverskuende risiko og gjelder fremtidig eksponering, fremtidige skader og tilhørende kostnader. Eksponeringen er knyttet til uavløpt risiko for kontrakter som allerede er tegnet og fra fremtidige tegnede kontrakter.

Premierisiko omfatter risiko for at premien ikke er tilstrekkelig til å dekke fremtidige skader og kan oppstå som følge av usikkerhet i premienivå, skadefrekvens, gjennomsnittsskade, tidspunkt for erstatningsutbetalinger eller administrasjonskostnader.

Reserverisiko

Reserverisiko er risiko for at erstatningsavsetningene ikke er tilstrekkelig til å dekke skader som har inntruffet og tilhørende kostnader. Reserverisiko reflekterer usikkerhet til både inntrufne, men ikke rapporterte skader (Incurred But Not Reported/IBNR), og rapporterte, men ikke endelig oppgjorte skader (Reported But Not Settled/RBNS).

Premierisiko og reserverisiko behandles i samme beregning som illustrert i Figur 3. For en portefølje av forsikringskontrakter hvor det benyttes sannsynlighetsteori ved beregning av pris og forsikringstekniske avsetninger, er en av de største risikoene selskapet står overfor i forbindelse med forsikringskontrakter at de faktiske erstatningsbeløpene overstiger de beløp som er avsatt til å dekke erstatningene. Forsikringshendelser rammer tilfeldig, og de observerte antall hendelser og erstatningsbeløp vil som en naturlig følge av dette variere fra år til år i forhold til det nivå som er beregnet ved statistiske metoder.

Avgangrisiko

Avgangrisiko er risiko for avvik mellom faktisk og forventet avgang. Risikoen er knyttet til at forsikringsavtaler med forventet lønnsomhet i større grad enn forventet avsluttes før hovedforfall.

Katastroferisiko

Katastroferisiko er knyttet til naturkatastrofe og menneskeskapte katastrofer. Naturkatastroferisiko defineres som risiko for tap som følge av ekstreme eller irregulære naturskadehendelser. Risiko for menneskeskapte katastrofer er knyttet til ekstreme og irregulære hendelser som terror, eksplosjon/brann, pandemi, masseulykke og risiko knyttet til konsentrasjon av forsikringstagere.

Sensitivitetsanalyse forsikringstekniske resultat og egenkapital

I tabellen under vises påvirkningen på resultat og egenkapitalen (før skatt) av ett prosentpoengs endring i brutto opptjent premie og ett prosentpoengs endring i Combined Ratio for egen regning. Combined Ratio er det mest brukte kriteriet for å måle lønnsomhet innen skadeforsikring og består av summen av skade- og kostnadsprosent. En endring i Combined Ratio kan skyldes en endring i skadefrekvens, erstatningsnivå og/eller administrasjonskostnader.

Resultateffekt før skatt (f.e.r)		Effekt i MNOK
1 prosentpoeng endring i Combined Ratio	Privat	+/- 83,4
1 prosentpoeng endring i Combined Ratio	Bedrift	+/- 13,4
1 prosentpoeng endring i premienivå		+/- 96,8

Tabell 3: Sensitivitetsanalyse

Forsikringsrisiko – risikoreduksjonsteknikker

Selskapet styrer forsikringsrisikoen gjennom selskapets fastsatte tegningsregler innenfor definerte områder, og gjennom gjenforsikringsavtaler. Gjenforsikring (også omtalt som reassurans) er en forsikringsavtale som beskytter selskapet mot store erstatningskrav. Disse avtalene er gjenstand for årlig fornyelse. Selskapets nivå på egenregning (tilsvarer egenandel for gjenforsikring) vedtas av styret i henhold til selskapets risikotoleranse.

Fremtind Forsikring AS kjøper felles naturskadereassurans gjennom norsk naturskadepool. Egenregningen er på 1,5 mrd. kroner, hvorav selskapets andel av egenregningen utgjør 211,2 mill. kroner. Dette beløpet er det ikke tegnet reassurans for, men eksponeres direkte mot selskapets naturskadepool som pr. 31.12.2021 var på 1 135 mill. kroner.

C.2 Markedsrisiko

Markedsrisiko består av risiko knyttet til negativ verdiutvikling i aksjer, renter, eiendom, og ufordelaktig utvikling i kredittmarginer (spread), valutaeksponering i tillegg til konsentrasjonsrisiko. I tillegg vil selskapet kunne ha mulighet til å ha en mindre andel av alternative investeringer som for eksempel hedgefond og private equity. Markedsrisiko utgjorde 2 062 mill. kroner pr. 31.12.2021.

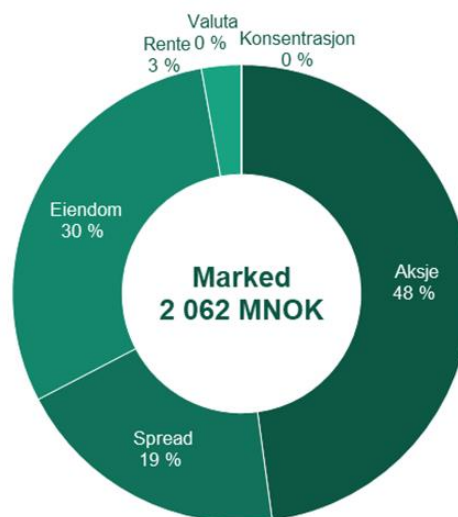
De seks risikokomponentene som inngår i beregning av markedsrisiko er beskrevet under:

- **Aksjerisiko:** Risiko knyttet til endring i markedsverdi for posisjoner i egenkapitalinstrumenter, herunder aksjer, aksjefond, kombinasjonsfond, hedgefond, private equity, samt derivater med egenkapitalinstrumenter som underliggende. Selskapet utfører deler av aksjeinvesteringene ved bruk av diskresjonær forvaltning gjennom direkte eierskap i børsnoterte selskaper.
- **Renterisiko:** Defineres som endring i markedsverdier på selskapets investeringer i obligasjons- og sertifikatmarkedet, samt selskapets forsikringsforpliktelser som følge av endring i markedsrentene.
- **Eiendomsrisiko:** Risiko knyttet til verdiutvikling på selskapets posisjoner i fast eiendom. Eventuelle plasseringer i eiendomsfond som ikke har et vesentlig innslag av lånefinansiering medregnes under vurdering av eiendomsrisiko.
- **Kredittmarginrisiko:** Risiko for endring i markedsverdi på selskapets investeringer i rentepapirer som følge av endring i kredittmarginer for ulike kreditt-rating klasser.
- **Valutarisiko:** Risiko for tap som oppstår som følge av endring i kursen mellom NOK og utenlandske valutaer.
- **Konsentrasjonsrisiko:** Risiko for endring i markedsverdi av aksjer, obligasjoner og eiendom som følge av vesentlig konsentrasjon mot en enkelt motpart. Konsentrasjonsrisiko reflekterer økning i risiko som følger av manglende diversifisering i investeringene.

Feil! Fant ikke referanse-kilden. viser selskapets markedsrisiko i prosent for de ulike risikokomponentene pr. 31.12.2021. Aksjerisiko er den aktivaklassen med størst kapitalkrav etterfulgt av eiendomsrisiko. Selskapets samlede eiendomseksponering i form av direkte eierskap og eiendomsfond hadde en markedsverdi på 2 805 mill. kroner ved utgangen av 2021.

I aksjerisiko inngår datterselskapene Fremtind Livsforsikring AS og Fremtind Service AS. Disse selskapene betraktes som strategiske aksjeinvesteringer og tillegges et stress på 22 prosent og behandles som type 2 aksjerisiko.

En stor andel av selskapets obligasjoner er investert i papirer uten kreditt-rating (ikke ratede) fra et godkjent kreditt-ratingbyrå.

Figur 4: Fordeling markedsrisiko

Andelen består i hovedsak av norske sparebanker som anses som gode å sikre investeringer. Av selskapets investeringer i selskapsobligasjoner utgjør 62 prosent verdipapirer med kreditt-rating BBB eller bedre (inkl. obligasjoner med fortrinnsrett).

Selskapets portefølje anses som differensiert med hensyn på spredning mellom ulike motparter.

Risikoreduksjonsteknikker

Selskapet administrerer investeringsporteføljen i henhold til risikoprofil med de begrensninger selskapets styre fastsetter gjennom risikostrategi og investeringsstrategi knyttet til aktivklassene. Som ett ledd i å redusere markedsrisikoen benyttes valutasikringsderivater for investeringer i utenlandske verdipapirer. Selskapet skal være tilnærmet 100 prosent valutasikret. Valutaeksponeringen følges opp på løpende basis.

Selskapets renterisiko reduseres ved hjelp av investeringer i obligasjoner med flytende rente slik at disse fungerer som en sikring mot de tekniske avsetningene (forpliktelsene).

Selskapets risikostyringsfunksjon har ansvaret for å overvåke de ovennevnte risikoreducerende tiltakene og effektene.

Markedsrisiko – Forsiktighetsprinsippet

Investeringsporteføljen er investert i samsvar med forsiktighetsprinsippet og er godt diversifisert mellom aktivklassene og med en god spredning innad i aktivklassene. Formålet er at ingen enkeltinvesteringer skal kunne dominere avkastning og risiko i porteføljen.

C.3 Kreditrisiko

Motpartsrisiko defineres som risikoen for at selskapet påføres tap som følge av at selskapets motparter ikke innfrir sine forpliktelser ovenfor selskapet. Motpartsrisiko er inndelt i Type 1 og Type 2, hvorav førstnevnte omfatter gjenforsikringskontrakter, derivatmotparter og bankinnskudd mens sistnevnte omfatter fordringer på formidlere og kunder.

Pr. 31.12.2021 utgjorde Type 1- og Type 2 risiko henholdsvis 82 og 18 prosent av kapitalkravet for motpartsrisiko før diversifisering.

Motpartsrisiko avhenger i stor grad av motpartens kredittrating og størrelsen på risikoeksponeringen. Kredittratingen for reassurandører overvåkes kontinuerlig av selskapets reassurandørmegler. Kredittrating på øvrige motparter overvåkes og kontrolleres av selskapets kapitalforvaltningsavdeling og risikostyringsfunksjonen.

C.4 Likviditetsrisiko

Likviditetsrisikoen i selskapet er knyttet til hvorvidt selskapet klarer å betjene forpliktelsene innen forfall uten at det oppstår vesentlige ekstrakostnader. Likviditetsrisiko er også risikoen for å ikke kunne finansiere ønsket vekst og utvikling. Selskapet skal til enhver tid ha nok likviditet til å innfri sine betalingsforpliktelser ved forfall. Samtidig skal likviditetsstyringen foregå på en slik måte at finansiell avkastning på investerte midler er tilfredsstillende.

Selskapets risikoreduserende tiltak knyttet til likviditetsrisiko innebærer at selskapet til enhver tid skal ha en god kapitalbuffer basert på stresstester og fastsatte minimumsrammer for likvide aktiva gjennom investeringsstrategien. Kapitalbufferen består av kontanter, bankinnskudd, obligasjoner med fortrinnsrett (kredittrating-AAA), pengemarkedsfond og statsobligasjoner (kredittrating-AAA).

Fortjeneste i fremtidige premier

Forventet fortjeneste i fremtidige premier, «Expected profits in future premiums» (EPIFP), utgjør 698 mill. kroner pr. 31.12.2021. EPIFP beregnes som differansen mellom de forsikringstekniske avsetningene (uten risikomargin) beregnet i samsvar med direktivet og en beregning av de forsikringstekniske avsetningene (uten risikomargin), der det forutsettes at fremtidig premie ikke mottas. Forutsetningene for beregningen er at fremtidig premie ikke har en annen skade eller kostnadsratio sammenlignet med øvrig premie for den gjeldende bransjen. Tabell 8 viser EPIFP pr. solvensbransje:

Solvensbransje	EPIFP
Medisinsk behandling	-62
Inntektstap	-2
Yrkesskade	0
Motor, ansvar	297
Motor, kasko	46
Sjø, transport og luftfart	7
Brann/kombinert	208
Ansvar	0
Assistanse	194
Diverse økonomisk tap	10
Totalt	698

Tabell 4: EPIFP pr solvensbransje (tall i mill. kroner)

C.5 Operasjonell risiko

Operasjonell risiko defineres som risikoen for tap som følge av utilstrekkelige eller sviktende interne prosesser eller systemer, menneskelige feil eller eksterne hendelser. Operasjonell risiko omfatter både utilsiktede og tilsiktede hendelser.

Selskapets policy for operasjonell risiko gir overordnede føringer for å sikre at selskapet har effektive og hensiktsmessige prosesser for styring og kontroll av operasjonell risiko. Strategien for styring av operasjonell risiko er del av selskapets risiko- og kapitalstrategi. Operasjonell risiko i selskapet reduseres gjennom etablerte rutiner for internkontroll og god organisering av virksomheten. Kontrollaktiviteter, forbedringsarbeid, beredskapsplaner og hendelsehåndtering er viktige virkemidler. Det er etablert uavhengig kontroll av området, samt at styret og ledelse mottar regelmessig rapportering.

Evaluering av styring og kontroll med operasjonell risiko er del av internkontrollen i selskapet. Vurdering av risikoen pågår løpende, samt at det gjøres utdypende analyser i forbindelse med egenvurdering av risiko og solvens (ORSA). For sistnevnte benyttes blant annet nedgangsscenarier til å simulere effekt på solvenskapitalen og vurdere tilstrekkeligheten av denne.

Hovedkonklusjonen fra ORSA-prosessen for 2021 var at operasjonell risiko i selskapet er redusert gjennom året. En vesentlig årsak er fullført migrering av forsikringssystem etter fusjon. Fokus på operasjonell risiko vil holdes høyt også fremover.

C.6 Andre vesentlige risikoer

Gjennom selskapets strategiprosess og ORSA-prosess identifiseres også risiko av strategisk og forretningsmessig karakter. Strategisk risiko defineres som risiko for tap som følge av manglende evne til å implementere forretningsplaner, feil strategiske beslutninger, manglende allokering av ressurser, eller tilpasninger av forretningen til endringer i markedet. Forretningsmessig risiko defineres som risiko for tap som følge av uventede endringer i juridiske rammebetingelser, endringer i eksterne politiske, økonomiske og sosiale forhold.

Hovedkonklusjonen fra ORSA-prosessen for 2021 var at strategisk og forretningsmessig risiko i selskapet har hatt en gunstig utvikling gjennom året, selv om risikokategoriene fortsatt underkastes et stort fokus.

Klimarisiko

Forsikringselskaper må kunne forstå og håndtere klimarisiko. Dette fordi stadig mer ekstremvær som følge av klimaendringer har betydelig påvirkning på samfunnet og forsikringselskaper er vesentlige samfunnsaktører som gjennom sine handlinger kan bidra til å redusere klimarisiko og derved begrense klimaendringene. Det er ulike typer klimarisiko:

- **Fysisk risiko:** Risiko som oppstår gjennom fysiske effekter/hendelser knyttet til klimaendringer. Fysisk risiko deles inn i akutt fysisk risiko herunder stormer, flommer, branner eller hetebølger som ødelegger produksjon eller verdikjeder og kronisk fysisk risiko herunder langtidseffekter som temperaturendringer, økt havnivå, endring i tilgjengelighet av vann etc.
- **Overgangsrisiko:** Risiko som oppstår ved overgang til et lavutslippssamfunn, herunder endret kundeatferd og dermed etterspørsel etter tjenester som tilbys innenfor forsikringsporteføljen. Dette omfatter også risiko knyttet til myndighetsreguleringer, juridisk risiko, teknologisk risiko, markedsrisiko og omdømmerisiko.
- **Ansvarsrisiko:** Erstatningskrav knyttet til beslutninger eller mangel på beslutninger som på en eller annen måte kan knyttes til klimapolitikk eller klimaendringer.

Fysisk risiko er relevant for selskapet ved at vær- og klimendringer medfører flere skader og endret skademønster som vil påvirke selskapets forsikringsrisiko direkte, men også selskapets markedsrisiko og da spesielt innenfor aktivaklassen

eiendom. En *overgangsrisiko* kan være knyttet til at selskapet får store inntekter fra områder i samfunnet som politiske rammebetingelser styrer mot å redusere, for eksempel bruk av privatbil og dermed etterspørsel etter bilforsikring, eller flytransport og dermed etterspørsel etter reiseforsikring. Likeledes kan overgangsrisiko indirekte påvirke selskapets markedsrisiko for investeringsporteføljen alt ettersom underliggende investeringer påvirkes. *Ansvarsrisiko* kan oppstå ved at informasjon om klimarisiko ikke benyttes når offentlige reguleringsplaner godkjennes. Dette kan føre til usikkerhet rundt det som skal forsikres i områder som er godkjent for utbygging, men som har høy risiko for fysisk skade. Selskapet vurderer at det særlig er fysisk risiko og til en viss grad overgangsrisiko som treffer virksomheten.

Selskapet ønsker å følge opp klimarisiko som en selvstendig risikokategori fremover selv om det med rimelighet kan anføres at den reelt sett griper inn i alle identifiserte hovedkategorier av risikoer som selskapet er utsatt for, herunder forikrings-, markeds- og operasjonell risiko.

En omfattende klimarisikoanalyse ble igangsatt i 2020 og ferdigstilt i første kvartal 2021. Analysen belyste risikobildet opp mot 1,5- og 4°C-klimascenarier og ga selskapet verdifull innsikt som ble brukt i arbeidet med å utarbeide strategien for forsikringsvirksomheten. Strategien gir føringer for klimarisiko og gir retning for arbeidet med å integrere klimarisiko i relevante prosesser og produkter. Videre har det siden høsten 2021 pågått et operativt arbeid med å lage handlingsplan for de nødvendige endringer som må gjennomføres i henholdsvis priser, produkt og risikoovertagelse i henhold til EUs taksonomikriterier. Selskapet jobber med å konkretisere mål for «andel bærekraftig forsikringspremievolument» for inneværende år og øvrige år frem mot 2025 forventes fremlagt til beslutning i konsernledelsen i løpet av andre kvartal 2022.

Likeledes er det på investeringssiden ambisjoner om å sikre at selskapet opptrer ansvarsfullt i et bærekraftsperspektiv. Det ble derfor etablert en egen Policy for bærekraftig kapitalforvaltning med formål å sikre at konsernet opptrer som en ansvarlig investor og eier til fremme for en bærekraftig utvikling i samsvar med FN's bærekraftsmål. Bærekraft omfatter deriblant hensynet til miljø og det er utformet virkemidler som eksklusjon, integrasjon av bærekraftfaktorer i investeringsanalyser og -beslutninger, samt utøvelse av aktivt eierskap for å påvirke til bærekraftig atferd.

Sensitivitets- og stresstest

I tabellen under er det gjennomført ulike sensitivitetstester basert på selskapets solvensmargin pr. 31.12.2021.

Solvensmargin pr. 31.12.2021	207 %
+100 basispoeng endring i rentekurven	+ 3 pp.
- 100 basispoeng endring i rentekurven	-3 pp.
-30 % fall i verdien av børsnoterte aksjer	-4 pp.
-10 % fall i verdien av eiendomsdøtre	-6 pp.
50 basispoeng økning i kredittmarginer	-2 pp.
50 basispoeng reduksjon i kredittmarginer	+2 pp.
3 prosentpoeng økning i CR for samlet portefølje	-6 pp.

Tabell 5: sensitiviteter

Ved at følgende sensitiviteter kombineres i en stresstest vil solvensmarginene endre seg fra 207 til 189 prosent:

- -100 basispoeng i rentekurven
- -30 prosent fall i verdien av børsnoterte aksjer
- -10 prosent fall i verdien av eiendomsdøtre
- 50 basispoeng økning i kredittmarginer
- 3 prosentpoeng økning i combined ratio for samlet portefølje

C.7 Andre opplysninger

Informasjonen i kapittel C gir et korrekt og hensiktsmessig bilde av selskapets risikoprofil.

Tapsabsorberende evne knyttet til utsatt skatt er et kapitalreducerende element i selskapets kapitalkravsberregning og er nærmere beskrevet og redegjort for under kapittel E.6.

D. Verdsetting for solvensformål

I denne delen av rapporten beskrives verdsettelsen av eiendeler, forsikringstekniske avsetninger og andre forpliktelser under Solvens II og regnskapsregelverket.

D.1 Eiendeler

Under Solvens II skal alle eiendeler i balansen verdsettes til en betryggende markedsverdi. I hovedsak medfører dette en endring i verdiene for obligasjoner hold-til-forfall, datterselskaper, immaterielle eiendeler og goodwill i tillegg til at det gjøres en reklassifisering av selskapets kundefordringer.

Selskapet har pr. 31.12.2021 en regnskapsmessig verdi for goodwill og immaterielle eiendeler på henholdsvis 1 301 mill. kroner og 749 mill. kroner. Goodwill består av økonomiske fordeler som ikke kan innregnes separat, slik som markedsposisjon, inntekts- og kostnadssynergier, og arbeidsstyrke. I Solvens II-balansen verdsettes goodwill til null. Selskapets identifiserte immaterielle eiendeler er relatert til

kunderelasjoner og distribusjonsavtalen med DNB ASA. For at disse skal kunne verdsettes under Solvens II må eiendelene klart kunne skilles ut for salg, samt at det må eksistere eksempler på tilsvarende transaksjoner i markedet. De immaterielle eiendelene verdsettes derfor til null i Solvens II-balansen.

Selskapets hold-til-forfall-obligasjoner har en ferdig beregnet markedsverdi fra selskapets depotbank. Hold-til-forfall er en intern klassifisering som medfører at obligasjonene føres til amortisert kost i regnskapet. Pr. 31.12.2021 utgjør forskjellen mellom amortisert kost og markedsverdi 0,8 mill. kroner.

I posten «investeringer i tilknyttede foretak» inngår den solvensmessige verdien av datterselskapene Fremtind Livsforsikring AS, Fremtind Service AS og Fremtind Eiendom AS. De tre selskapene behandles som strategiske aksjeinvesteringer hvor verdien i Solvens II er 204 mill. kroner høyere enn bokført verdi av aksjene i regnskapet. Som følge av at selskapets eiendomsdøtre vurderes til kostpris i morselskapet og til markedsverdi i Solvens II, medfører dette en merverdi knyttet til

Eiendeler	Regnskap	Solvens II	Differanse
Goodwill	1 301	0	-1 301
Immaterielle eiendeler	315	0	-315
Eiendeler ved skatt (utsatt skattefordel)	0	0	0
Overfinansiering av ytelsesbaserte pensjonsordninger	0	0	0
Eiendom, anlegg og utstyr til eget bruk	254	254	0
Investeringer	14 695	14 912	217
Investeringer i tilknyttede foretak (herunder deltakerinteresser)	4 706	4 910	204
Aksjer mv.	243	243	0
Obligasjoner	8 061	8 060	-1
Statsobligasjoner mv.	1 694	1 695	1
Foretaksobligasjoner mv.	6 030	6 029	-2
Sikrede verdipapirer	337	337	0
Verdipapirfond mv.	1 475	1 475	0
Derivater	36	49	14
Innskudd annet enn kontantekvivalenter	174	174	0
Utlån	997	997	0
Gjenforsikringsandel av forsikringstekniske bruttoavsetninger:	90	79	-11
Skadeforsikring og helseforsikring håndtert som skadeforsikring	90	79	-11
Skadeforsikring ekskl. helseforsikring håndtert som skadeforsikring	90	37	-54
Helseforsikring håndtert som skadeforsikring	0	43	43
Fordringer i forbindelse med direkte forsikring	3 212	94	-3 117
Fordringer i forbindelse med gjenforsikring	208	208	0
Ikke forsikringsrelaterte fordringer	66	66	0
Kontanter og kontantekvivalenter	344	344	0
Øvrige eiendeler	91	91	0
Sum eiendeler	21 574	17 047	-4 527

Tabell 6: Balanse, eiendeler (tall i mill. kroner)

eiendom på 693 mill. kroner. Solvensverdien av Fremtind Livsforsikring AS og Fremtind Service AS er hhv. 271 og 218 mill. kroner lavere enn bokført verdi.

Derivatene føres ulikt for eiendeler og forpliktelser i Solvens II-balansen og regnskapsbalansen. Nettoverdien vil være identisk uavhengig av regelverk.

Under Solvens II får kundefordringene en vesentlig endring i verdi på eiendelssiden av balansen ved at de reduseres med 3 117 mill. kroner. For kontrakter med terminbetaling innebærer dette en reklassifisering av kundefordringer på eiendelssiden av balansen til premieavsetningen. Differansen må dermed ses i sammenheng med reduksjonen i de forsikringstekniske avsetningene på forpliktelsessiden. Verdien på midler til gode hos reassurandører reduseres med 11 mill. kroner. Dette har sammenheng med verdsettelsen av brutto forsikringstekniske avsetninger. Lavere verdi på brutto forsikringstekniske avsetninger gir samtidig lavere verdi på reassurandørens andel av avsetningene.

D.2 Forsikringstekniske avsetninger

Tabellen under viser brutto forsikringstekniske avsetninger pr. 31.12.2021, basert på Solvens II-prinsipper og regnskapsprinsipper:

	Regnskap	Solvens II	Differanse
Erstatningsavsetning	4 049	3 890	-159
Premieavsetning	4 334	230	-4 104
Risikomargin		569	569
Sum	8 384	4 689	-3 694

Tabell 7: Brutto forsikringstekniske avsetninger (tall i mill. kroner)

Verdsettelsesmetode (Solvens II vs. Regnskap)

Verdsettelsen av forsikringstekniske avsetninger i regnskapet følger av forsikringsvirksomhetsloven med tilhørende forskrifter. Dette innebærer at verdien av de forsikringstekniske avsetningene i regnskapet følger prinsippet til IFRS, mens i Solvens II settes verdiene lik et beste estimat og en risikomargin. For skade- og helseforsikring består beste estimat av nåverdien av fremtidige kontantstrømmer for erstatningsavsetninger og premieavsetninger.

Fra og med andre kvartal 2019 endret selskapet solvensrapporteringen til å basere seg på beste estimat for erstatningsavsetninger som ikke inkluderer planlagte fremtidige avviklingsgevinster (Management Actions). Planlagte

fremtidige avviklingsgevinster i erstatningsavsetningene ble da inkludert som tellende kapital. Per 31.12.2021 er de planlagte avviklingsgevinstene ferdig avvirket.

Premieavsetning

Premieavsetninger i regnskapet tilsvarer den uavløpte andelen av forfalte premier for kontrakter som er i kraft på verdsettelsesdagen. Det gjøres ingen fradrag for eventuelle utgifter før den forfalte premien er opptjent.

Verdsettelse av premieavsetningene under Solvens II-regelverket er beregnet som nåverdien av fremtidige kontantstrømmer for uavløpt risiko for kontrakter innen kontraktens grense. Kontrakter innenfor kontraktens grense er definert som alle kontrakter som selskapet er juridisk bundet av og inkluderer:

- Gjeldende avtaler
- Kontrakter som fornyes der selskapet er bundet av vilkår og pris gitt til kunden.
- Nye tilbud og kontrakter der selskapet er bundet av vilkår og pris gitt til kunden.

I praksis innebærer solvensberegningene at premieavsetningene reduseres med forventet fremtidig fortjeneste for kontrakter som selskapet er bundet av. Videre er Solvens II-premieavsetningen diskontert med en volatilitetsjustert rentekurve. Kundefordringer behandles som en eiendel i regnskapet, mens kundefordringer inngår som fremtidige premieinntekter i fastsettelsen av premieavsetningene under Solvens II. I tabell 12 nedenfor vises premieavsetningene pr. 31.12.2021, basert på Solvens II-prinsipper og regnskapsprinsipper.

Premieavsetning	Regnskap	Solvens II	Differanse
Medisinsk behandling	70	-3	-73
Inntektstap	16	-4	-21
Yrkesskade	50	9	-41
Motor, ansvar	699	-168	-868
Motor, kasko	1 348	224	-1 123
Sjø, transport og luftfart	74	11	-63
Brann/kombinert	1 629	241	-1 388
Ansvar	49	26	-23
Assistanse	295	-113	-409
Diverse økonomiske tap	104	8	-96
Sum	4 334	230	-4 104

Tabell 8: Brutto premieavsetning (tall i mill. kroner)

Erstatningsavsetning

Erstatningsavsetningene er diskontert i Solvens II, men ikke i regnskapet. Alle andre forutsetninger brukt i Solvens II-beregningene er identiske med forutsetningene i regnskapet. Ved diskontering er det benyttet en volatilitetsjustert rentekurve fra EIOPA.

Tabell 9 gir en oversikt over selskapets erstatningsavsetninger.

Erstatningsavsetning	Regnskap	Solvens II	Differanse
Medisinsk behandling	579	543	-36
Inntektstap	218	202	-15
Yrkesskade	348	319	-28
Motor, ansvar	477	443	-34
Motor, kasko	388	384	-3
Sjø, transport og luftfart	31	31	0
Brann/kombinert	1 667	1 635	-31
Ansvar	158	152	-6
Assistanse	154	150	-4
Diverse økonomiske tap	30	29	0
Sum	4 049	3 890	-159

Tabell 9: Brutto erstatningsavsetning (tall i mill. kroner)

Erstatningsavsetningen skal dekke forventede fremtidige erstatningsutbetalinger for skadetilfeller som på balansetidspunktet er inntruffet, men ikke ferdig oppgjort. Dette inkluderer både meldte skader (RBNS – «Reported But Not Settled») og skader som er inntruffet, men ennå ikke meldt (IBNR – «Incurred But Not Reported»).

I tillegg inkluderes en avsetning for fremtidige skadebehandling (ULAE – «Unallocated Loss Adjustment Expenses»).

Forsikringsoppgjør er ansvarlig for RBNS pr. skade gjennom fastsettelse av skadekostnadsestimatet satt av den enkelte skadebehandler. Skadekostnadsestimatet skal vurderes i tråd med den til enhver tid gjeldende reserveringsinstruks. Aktuar er ansvarlig for IBNR-avsetningen som er basert på empiriske data og statistiske metoder. Selskapets reserveringsmetodikk består av å kombinere utviklingsmodeller (eksempelvis Chain Ladder) med forventede skadekostnadsmodeller (eksempelvis Cape Cod/Bornhuetter Ferguson). Valg av beregningsmetode vil være avhengig av risikoklasse (produkt/bransje) og hvor mange års skadehistorikk som er tilgjengelig. Ved beregning kan enten historiske betalinger eller skadekostnadsdata (hvor RBNS er inkludert) benyttes.

Risikomargin

En risikomargin legges til de forsikringstekniske avsetningene i henhold til Solvens II-prinsippene. Risikomarginen er beregnet som kostnaden for å holde den nødvendige kapital for å dekke solvenskapitalbehovet gjennom hele avviklingen av forretningen, gitt at all forsikringsvirksomhet opphører. Siden beregningen av risikomarginen er basert på solvenskapitalkravet, tas det hensyn til diversifiseringseffekter i beregningen.

Risikomargin

	Solvens II
Medisinsk behandling	76
Inntektstap	28
Yrkesskade	40
Motor, ansvar	38
Motor, kasko	86
Sjø, transport og luftfart	6
Brann/kombinert	260
Ansvar	25
Assistanse	5
Diverse økonomiske tap	5
Sum	570

Tabell 10: Risikomargin (tall i mill. kroner)

Usikkerhet i forsikringstekniske avsetninger

Det vil alltid være en viss usikkerhet forbundet med beregninger av forsikringstekniske avsetninger, da man nødvendigvis tar antagelser om fremtiden. Den største usikkerheten knyttes til å estimere endelig omfang av erstatningsbeløpene og usikkerheten kan variere mellom bransjene, der de med lengst durasjon (gjennomsnittlig tid fra dato for skade til skaden er endelig oppgjort) gjerne har størst usikkerhet. For å vurdere usikkerheten benyttes det stokastiske metoder.

Gjenforsikringsandel av beste estimat premieavsetning

Ved beregning av premieavsetningen legges selskapenes reassuranseprogram for 2022 til grunn. Avgitt fremtidig premie beregnes basert på premieratene i kontraktene. Skadekontantstrømmene beregnes ved å se på forventet effekt av reassuranseprogrammet basert på selskapets prognoser.

Gjenforsikringsandel av beste estimat erstatningsavsetning

Reassurandørenes andel av RBNS og IBNR er beregnet pr. skadeårgang basert på gjeldende reassuransekontrakter for hver historisk skadeårgang. Her benyttes de avgitte beløpene fra regnskapet. Diskonteringen er basert på utbetalingsprofilen pr. bransje.

D.3 Andre forpliktelser

Pr. 31.12.2021 utgjør differansen mellom den regnskapsmessige verdien for forsikringstekniske avsetninger i Solvens II 3 694 mill. kroner. Dette må sees i sammenheng med differansen knyttet til kundefordringene på 3 117 mill. kroner på eiendelssiden (se D.1 Eiendeler).

Reduksjonen i forpliktelser ved utsatt skatt på 41 mill. kroner fremkommer med bakgrunn i endringer av verdier som følge av overgang til markedsverdier for eiendeler og forpliktelser i Solvens II-balansen. Det er lagt til grunn en skattesats på 25 prosent i beregningen av utsatt skatt.

Differansen mellom regnskapsverdi og Solvens II-verdien for posten Øvrige forpliktelser er 1 984 mill. kroner. Denne differansen skyldes en omklassifisering av garantiavsetningen fra egenkapital til forpliktelse (419 mill. kroner), og at en andel (246 mill. kroner) av fond knyttet til LOfavør Innbo er lagt til den ansvarlige kapitalen, tilsvarende beregnet risiko. I tillegg er avsetning til utbytte på 2 291 mill. kroner trukket ut av Solvens II-verdien i balansen da denne verdien inngår som en del av avstemmingsreserven.

Derivatene føres ulikt for eiendeler og forpliktelser i Solvens II-balansen og regnskapsbalansen. Nettoverdien vil være identisk under uavhengig av regelverk.

Solvenskapitalen består av sum eiendeler fratrukket sum forpliktelser, justert for ansvarlig lån og utbytte (se tTabell 12 under E.1).

aksjene i Fremtind Eiendom AS. Samtlige datterselskaper behandles i Fremtind Forsikring AS sin solvensberegning som strategiske aksjeinvesteringer. For de åtte eiendomsselskapene gjennomføres det markedsverdivurdering to ganger i året, ved utgangen av andre- og fjerde kvartal. Verdien av Fremtind Livsforsikring AS og Fremtind Service AS fastsettes i henhold til artikkel 13, punkt 4 og punkt 5 i kommisjonsforordningen.

D.5 Andre vesentlige opplysninger

Informasjonen i kapittel D gir et korrekt og hensiktsmessig bilde av selskapets verdsettelse av eiendeler og forpliktelser for solvensformål.

Forpliktelser	Regnskap	Solvens II	Differanse
Forsikringstekniske avsetninger - skadeforsikring	8 384	4 690	-3 694
Pensjonsforpliktelser	15	15	0
Forpliktelser ved utsatt skatt	167	209	41
Derivater	9	23	14
Forpliktelser i forbindelse med direkte forsikring	144	144	0
Forpliktelser i forbindelse med gjenforsikring	2	2	0
Betalingsforpliktelser (til leverandører, ikke forsikring)	46	46	0
Fondsobligasjonskapital og ansvarlig lånekapital	250	250	0
Øvrige forpliktelser	4 669	2 685	-1 984
Sum forpliktelser	13 686	8 063	-5 623
Sum eiendeler fratrukket sum forpliktelser	7888	8984	1096

Tabell 11: Balanse, forpliktelser (tall i mill. kroner)

D.4 Alternative verdsettelsesmetoder

Fremtind Forsikring AS sine datterselskaper består av Fremtind Livsforsikring AS, Fremtind Service AS og Fremtind Eiendom AS (bestående av 8 eiendomsselskaper). Fremtind Forsikring AS og Fremtind Livsforsikring AS eier hhv. 85 og 15 prosent av

E. Kapitalstyring

Fremtind Forsikring AS har gjennom policy for kapitalstyring fastsatt prinsipper og rammer for styring og kontroll av kapitaliseringen, og sammensetning av kapital i selskapet. Policyen er operasjonalisert gjennom selskapets Risiko- og kapitalstrategi. Kapitalstrategien omhandler hvor mye kapital selskapet skal holde, sett opp imot risikonivået (kapitalkravet) og hva som er den optimale kapitalsammensetningen.

Kapitalstyringen i selskapet skal sikre en effektiv kapitalanvendelse for å:

- sikre forpliktelsene overfor selskapets kunder
- sikre at myndighetspålagte og interne mål for solvensmargin overholdes
- tilfredsstillere eier sitt krav til egenkapitalavkastning
- sikre at selskapet kan utnytte vekstmuligheter i markedet

Selskapets styre har vedtatt et internt mål for solvensmarginen. Det er etablert et intervall for solvensmargin som selskapet styrer etter. Intervallet er basert på fire hovedelementer:

- *resultatbuffer*, for at selskapet skal kunne tåle negative resultater.
- *usikkerhetsmargin*, som følge av usikkerhet knyttet til forutsetninger i modeller og regelverk.
- *Pilar II-risiko*, for å ta høyde for selskapets virkelige risiko identifisert i ORSA-prosessen.
- *strategisk kapital*, som skal ta høyde for selskapets vekstplaner.

For 2021 er intervallet for solvensmargin fastsatt fra 155 til 200 prosent målt i forhold til solvenskapitalkravet, hvor selskapet tilstreber å ligge i den øvre delen av intervallet.

Selskapet har en beredskapsplan som skal benyttes dersom det oppstår en situasjon hvor det er behov for å bedre kapitalsituasjonen. Beredskapsplanen er inndelt i fire nivåer med ulike former for tiltak, og er knyttet til selskapets etablerte intervall for solvensmargin. De viktigste tiltakene i beredskapsplanen er:

- tilbakeholdelse av overskudd
- utstedelse av ansvarlig lån
- tilførsel av ny egenkapital fra eiere
- endring av risikoprofil, i hovedsak markedsrisiko og forsikringsrisiko

Pr. 31.12.2021 har Fremtind Forsikring AS, inkludert datterselskaper, ingen eksterne låneavtaler som begrenser muligheten til å utbetale utbytte og konsernbidrag.

E.1 Ansvarlig kapital

Selskapets solvenskapital er på 6 943 mill. kroner pr. 31.12.2021. Nedenfor vises overgangen fra regnskapsmessig egenkapital til solvenskapital. Det er i fremstillingen hensyntatt en avsetning til utbytte på 2 291 mill. kroner. I overgangen til solvenskapital reduseres den regnskapsmessige egenkapitalen med 945 mill. kroner.

Fra egenkapital til solvenskapital

Regnskapsmessig egenkapital	7 888
Ansvarlig lån	250
Garantiordning	-419
Goodwill	-1 301
Immaterielle eiendeler	-315
Justeringer av finansielle eiendeler	203
Justeringer av tekniske avsetninger	678
Skatt	-41
Solvenskapital	6 943

Tabell 12: Solvenskapital pr. 31.12.2021 (mill. kroner)

Det ansvarlige lånet på 250 mill. kroner bidrar til å øke solvenskapitalen, mens garantiavsetningen reduserer solvenskapitalen med 419 mill. kroner. Garantiordningen medregnes ikke som egenkapital, men som en forpliktelse under Solvens II. Goodwill og immaterielle eiendeler verdsettes til null og trekkes derfor fra i egenkapitalen (se avsnitt D.1).

Justering av finansielle eiendeler representerer forskjellen mellom regnskapsmessig- og Solvens II-verdi for de balanseførte eiendelene i selskapet. I denne posten inngår overgang til markedsverdi, og forskjeller mellom regnskapsmessig verdi og Solvens II-verdi.

Justering av tekniske avsetninger viser verdsettelsesforskjellen mellom regnskap og solvens for de forsikringstekniske avsetningene.

Både i den regnskapsmessige egenkapitalen og solvenskapitalen er det hensyntatt en avsetning til utbytte på 2 291 mill. kroner.

Tier-inndeling

Selskapets solvenskapital består av tier 1 (80 prosent) og tier 2 (20 prosent) kapital. Tier 2 kapitalen består av naturskadepital på 1 135 mill. kroner og et ansvarlig lån på 250 mill. kroner.

	Tier
Tier 1	5 558
Tier 2	1 385
Tier 3	0
Solvenskapital	6 943

Tabell 13: Tier-kapitalinndeling

Solvensmargin

Selskapets solvensmargin pr. 31.12.2021 var på 207 prosent. Solvensmarginen er justert for en avsetning til utbytte på 2 291 mill. kroner. Sett opp imot det etablerte solvensmarginintervallet anses selskapet som godt kapitalisert.

	Solvensmargin
Solvenskapital	6 943
Solvenskapitalkrav	3 358
Solvensmargin	207 %

Tabell 14: Solvensmargin pr. 31.12.2021

E.2 Solvenskapitalkrav og minstekapitalkrav

Under Solvens II beregnes et solvenskapitalkrav (SCR) og et minstekapitalkrav (MCR). SCR skal representere den kapital et selskap må ha for å kunne tåle 99,5 prosent av mulige utfall på ett års sikt. MCR skal tilsvarende reflektere at selskapet minimum må tåle 85 prosent av mulige utfall på ett års sikt.

Ved brudd på SCR stilles det krav fra Finanstilsynet om å levere planer for hvordan selskapet skal kunne oppfylle SCR igjen. Det vil kreves at selskapets styre fremlegger eventuelle tiltak eller forbedringer av solvensposisjonen. I en normalsituasjon må selskapet i løpet av ni måneder igjen tilfredsstille SCR.

Ved brudd på MCR vil Finanstilsynet kunne frata selskapet konsesjonen dersom ikke selskapet møter kravet i løpet av tre måneder.

Minstekapitalkrav (MCR)

MCR definerer minstekravet til kapital under Solvens II. Hvis selskapet bryter MCR skal Finanstilsynet umiddelbart varsles. Etter regelverket vil selskapet da ha en måned til å utarbeide en plan for å oppfylle MCR. Deretter må selskapet i løpet av 3 måneder utøve planen og oppnå MCR.

MCR beregnes ut ifra beste estimat (netto) for premie og reserver i tillegg til forfalt premie. MCR pr. 31.12.2021 er 1 176 mill. kroner.

Solvenskapitalkrav (SCR)

Selskapets beregnede solvenskapitalkrav er på 3 358 mill. kroner. Det er lagt til grunn en skattesats på 25 prosent for tapsabsorberende evne av utsatt skatt. Grunnlaget for skattejusteringen er ekskludert aksjer- og eiendomsinvesteringer for å hensynte fritaksregelen. Oppbygningen av solvenskapitalkravet er vist i Tabell 2.

Bruk av volatilitetsjustert rentekurve

Selskapet benytter volatilitetsjusterte rentekurver ved beregning av kapitalkravet for renterisiko knyttet til eiendeler og forpliktelser. Rentekurvene publiseres månedlig av European Insurance and Occupational Pensions Authority (EIOPA). Betydningen for bruk av volatilitetsjustert rentekurve i Pilar 1 - beregningen fremfor bruk av basiskurven (rentekurve uten volatilitetsjustering) gir en solvensmargin på 205 prosent, mot 207 prosent ved bruk av volatilitetsjustert rentekurve.

E.3 Bruk av den durasjonsbaserte undermodulen for aksjerisiko ved beregningen av solvenskapitalkravet

Selskapet benytter ikke den durasjonsbaserte undermodulen for aksjerisiko.

E.4 Forskjeller mellom standardformelen og benyttede interne modeller

Selskapet benytter standardformelen til beregning av solvenskapitalkravet.

E.5 Manglende oppfyllelse av minstekapitalkravet og manglende oppfyllelse av solvenskapitalkravet

Selskapet har oppfylt minimumskravene gjennom hele perioden. Derfor ikke relevant.

E.6 Andre opplysninger

Tapsabsorberende evne for utsatt skatt i Solvens II

Selskapet har utarbeidet dokumentasjon av tapsabsorberende evne for utsatt skatt i solvensberegningen i tråd med EIOPAS guidelines samt artiklene 207 og 260 i kommisjonsforordningen.

Selskapets beregnede tapsabsorberende evne knyttet til utsatt skatt er på 798 mill. kroner, og er et kapitalkravsreducerende element. Det er utarbeidet et tapsscenario hvor selskapet opplever et tap tilsvarende basiskapitalkravet eksklusiv aksjer (BSCR ekskl.aksjerisiko) inkludert kapitalkravet for operasjonell risiko. Tapsscenarioet er beregnet til 3.193 mill. kroner og skatteeffekten av dette utgjør 798 mill. kroner (25 %), og danner rammen for den tapsabsorberende effekten som maksimalt kan benyttes i solvensberegningen.

For at selskapet skal kunne benytte den tapsabsorberende effekten på 798 mill. kroner, må selskapet kunne vise til prognostiserte resultater i strategiperioden (2022 til 2026) som samlet overgår skattefordelen som oppstår i forbindelse med tapsscenarioet. Det er utarbeidet resultatprognoser for den kommende strategiperioden 2022 til 2026. I tråd med regelverket er finansinntekter erstattet med risikofri rente. I tillegg er selskapets skatteposisjon og solvensbalanse prolongert gjennom perioden. Videre er det en forutsetning for skattescenarioet at veksten ikke overstiger det som er lagt til grunn i selskapets finansielle fremskrivninger. De fremskrevne resultatene knyttet til bestandsvekst er forankret i konsernledelsen og selskapets styre.

Beregningene som er foretatt viser at selskapets betalbare skatt i perioden langt vil overstige skattefordelen som oppstår i forbindelse med tapsscenarioet. Det er også gjennomført sensitivitetsberegninger knyttet til effekten av utsatt skatt i solvensberegningen. Tapsabsorberende evne knyttet til utsatt skatt har stor betydning for selskapets solvensposisjon. Forskjellen mellom ingen skattejustering og full skattejustering utgjør 40 prosentpoeng i solvensmargin. Det er utført et sensitivitetstest ved å beregne hvor mye selskapets combined ratio må økes gjennom hele strategiperioden for alle produkter. Selskapet kan tåle en svekket combined ratio på henimot 11 prosentpoeng og likevel ha full tapsabsorberende evne. På denne bakgrunn er det lagt til grunn at selskapet fullt ut kan benytte den maksimale tapsabsorberende evnen på 798 mill. kroner i solvensberegningen.

